

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 13. marts 2013
Sagsnr.: 19340
Dok.nr.: 504242

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 21. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 5 vedrørende L 148 – Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Regulering af kvælstofkvoten og indberetning af plantedække m.v.), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lene Espersen (KF), Erling Bonnesen (V), René Christensen (DF) og Mette Bock (LA).

Spørgsmål 5:

”Forslaget om en automatisk nedsættelse af gødningsnormen i våde år er begrundet i, at den kraftige nedbør i 2010 og 2011 har resulteret i, at en stor del af de pligtige efterafgrøder ikke har kunnet etableres, og at NaturErhvervstyrelsen derfor har måttet give en række dispensationer fra efterafgrødekravet. Det har ifølge ministeren betydet, at grundlaget for den kvælstofreducerende effekt, som var forudsat i vandmiljøplanerne, ikke har været tilstede i hele perioden. Siden ministeren begrundet lovforslaget med, at dispensationer til efterafgrødekrav øger kvælstofudledningen, har ministeren så nogen dokumentation for, at kvælstofudledningen rent faktisk har været større i 2010 og 2011, hvor der blev givet dispensationer fra efterafgrødekravet, eller baserer ministeren lovforslaget på, at udledningen teoretisk set kan have været større? Her henvises til de beskrevne miljømæssige konsekvenser af lovforslaget, hvor det antages dispensationer i 2011 fra efterafgrødekravet kan have betydet en øget udvaskning til vandmiljøet. Det er problematisk at effekten af stramningen af reglerne er baseret på en antagelse, når der forligger resultater fra NOVANA overvågningsprogrammet, som viser at kvælstofudledningen rent faktisk gik ned de to pågældende år, jf. bilag til spørgsmålet.”

Svar:

Det er hævet over enhver tvivl, at efterafgrøder har en kvælstofreducerende effekt. Når efterafgrøder ikke udlægges af den ene eller den anden grund, vil denne effekt mangle. Hensigten med lovforslaget er at sikre effekten af efterafgrøderne.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Naturstyrelsen under Miljøministeriet, som oplyser følgende:

”At resultaterne fra NOVANA viser, at den faktiske kvælstofudledning ikke forøges i år, hvor der ikke er udlagt så mange efterafgrøder som forventet, er ikke ensbetydende med, at efterafgrøder ikke har nogen effekt. Resultaterne fra NOVANA påvirkes af mange forskellige faktorer, blandt andet af de øvrige kvælstofreducerende tiltag, som er iværksat med hjemmel i loven. Fra 2011 har der således været et forbud mod omlægning af fodergræs samt forbud mod jordbearbejdning i visse perioder. Disse tiltag forventes også at have en positiv indvirkning på kvælstofreduktionen.

Det er meget svært at komme med en entydig konklusion ud fra resultaterne for et enkelt år. Eksempelvis viser den seneste NOVANA rapport fra Aarhus Universitet (rapport nr. 36 fra 2012), <http://www.2.dmu.dk/pub/sr36.pdf> at vandafstrømningen og dermed også kvælstof udledningen til havet var højere i 2011 end i 2010. Tallene fra NOVANA viser dog, at man er på rette vej med de virkemidler, man har vedtaget, og at der er behov for yderligere tiltag. Man kan ud fra resultaterne se, at vi er kommet langt, men vi endnu ikke er i mål.”

Mette Gjerskov

/Lars Ole Hansen